

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 21 marca 2025 r.

RPS-I.431.19.2024

Pani

Grażyna Lasek

Wójt Gminy Łęki Szlacheckie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 18 i 19 listopada 2024 r. pracownicy Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi przeprowadzili kontrolę kompleksową Gminy Łęki Szlacheckie, w zakresie realizacji przez gminę zadań własnych wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie upoważnienia Nr 149/2024 wydanego 5 listopada 2024 r. przez Panią Anettę Chlebicką Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego.

Czynności kontrolne przeprowadzono w siedzibie Urzędu Gminy Łęki Szlacheckie oraz siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łękach Szlacheckich – Łęki Szlacheckie 13 D, 97-352 Łęki Szlacheckie. Kontrolą objęto okres od 22 czerwca 2023 r. (jednak nie wcześniej niż od dnia powołania zespołu interdyscyplinarnego, o którym mowa w art. 1 ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw z dnia 9 marca 2023 roku)² do 18 listopada 2024 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w Protokole z kontroli sporządzonym w dniu 14 lutego 2025 roku przez Zespół Kontrolny, podpisanym bez zastrzeżeń przez Wójta Gminy Łęki Szlacheckie oraz Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łękach Szlacheckich³ w dniu 18 lutego 2025 roku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łękach Szlacheckich⁴ jako jednostka budżetowa gminy Łęki Szlacheckie utworzony został Zarządzeniem Nr 4/90 z dnia 30 kwietnia 1990 roku Naczelnika Gminy Łęki Szlacheckie.

¹ W okresie objętym kontrolą obowiązywał publikator (Dz. U. 2021 r. poz. 1249 ze zm.), dalej ustawa.

² (Dz. U. z 2023 r. poz. 535)

³ Pełniący również funkcję w okresie objętym kontrolą Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego

⁴ Dalej: Ośrodek lub GOPS

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał na podstawie Statutu, nadanego Uchwałą Nr XIX/113/2020 Rady Gminy Łęki Szlacheckie z dnia 9 marca 2020 roku oraz Regulaminu Organizacyjnego, wprowadzonego Zarządzeniem Nr 5/2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łękach Szlacheckich⁵ z dnia 30 maja 2022 roku, zmienionego Zarządzeniem Nr 5/2024 z dnia 5 sierpnia 2024 roku. W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizowało 2 pracowników socjalnych oraz Kierownik Ośrodka. Przedstawione zakresy czynności pracowników socjalnych odnosiły się w swojej treści do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie⁶, natomiast zakres czynności Kierownika Ośrodka nie określał realizacji zadań i obowiązków wynikających z ww. ustawy.

Okazany Statut, Regulamin oraz zakresy czynności ww. pracowników nie uwzględniały zmian wprowadzonych znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej⁷ w zakresie nazewnictwa, co uznano za uchybienie o charakterze formalnym, które nie miało wpływu, na jakość realizowanych zadań, jednak wymaga uaktualnienia do obowiązujących przepisów ustawowych.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2025⁸ przyjęty Uchwałą Nr LVII/348/2023 Rady Gminy Łęki Szlacheckie z dnia 27 czerwca 2023 roku.

W części IV Programu pn. „Adresaci Programu” niewłaściwie przyjęto nazewnictwo, a mianowicie wskazano, że adresatami Programu są „osoby dotknięte zjawiskiem przemocy domowej”. Osobami dotkniętymi zjawiskiem przemocy są zarówno osoby jej doznające i ją stosujące, gdyż już ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie⁹ traktowała osoby dotknięte przemocą jako, te które doznają krzywdzenia. Należy zauważyć, że w znowelizowanej ustawie jednoznacznie zdefiniowane zostały „osoby doznające przemocy domowej”; „osoby stosujące przemoc domową” oraz „świadek przemocy domowej”. Powyższe uznano za uchybienie o charakterze formalnym, które nie rzutowało na sposób realizacji założonych w ramach Programu przedsięwzięć.

Zadania zaplanowane w Programie zostały zaprojektowane adekwatnie do potrzeb społeczności lokalnej i do możliwości Gminy Łęki Szlacheckie (wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację Programu). Działania były w większości realizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Zadanie własne, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy polegające na prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez

⁵ Dalej: Kierownik Ośrodka lub Kierownik GOPS.

⁶ zmiany, które weszły w życie 22 czerwca 2023 r. wprowadzone zostały ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535).

⁷ 22 czerwca 2023 r. weszły w życie niektóre przepisy wprowadzone ustawą o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw z dnia 9 marca 2023 r. (Dz.U. z 2023r. poz. 535.)

⁸ Dalej: Program

⁹ (Dz. U. z 2021 r. poz.1249)

działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, w okresie objętym kontrolą było realizowane w ramach Gminnego Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2025 oraz poprzez dyżury specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym w Trzpcnicy¹⁰. W ofercie Punktu znajdowało się poradnictwo psychologiczne oraz terapia uzależnień. Z działalności Punktu miały możliwość skorzystania zarówno osoby doznające przemocy domowej i osoby stosujące przemoc domową. Działalność ww. Punktu nie została zarejestrowana w Centralnej Aplikacji Statystycznej. Nie zostały również wykazane dane – działanie 2.3.4. „Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy przez punkty konsultacyjne” w sprawozdaniu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za I-XII 2023 rok¹¹. Powyższe uznano za uchybienie, które nie miało bezpośrednio wpływu na sposób realizacji zadań ustawowych jednostki, niemniej jednak należy podkreślić, że dane wykazywane w sprawozdaniu obrazują sposób realizacji Krajowego/Rządowego Programu na terenie województwa łódzkiego.

Na terenie Gminy Łęki Szlacheckie brak jest infrastruktury zapewniającej osobom doznającym przemocy bezpieczne schronienie. Gmina Łęki Szlacheckie zabezpieczyła realizację zadania o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy w postaci zapewnienia środków w budżecie gminy na ten cel. W okresie objętym kontrolą nie zaszła konieczność zabezpieczenia schronienia z uwagi na występowanie przemocy domowej. Dobrą praktyką rekomendowaną przez organ nadzoru w przypadku braku na terenie gminy/powiatu placówki zapewniającej miejsca schronienia jest opracowanie procedury wewnętrznej uwzględniającej schemat czynności, bazę kontaktów czy wykaz placówek, z których pomocy można skorzystać, tak by maksymalnie skrócić czas udzielanie niezbędnej pomocy w sytuacji kryzysowej związanej z występowaniem przemocy domowej i udostępnienie procedur instytucjom realizującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej z terenu Gminy Łęki Szlacheckie (np. policja, oświata).

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy Łęki Szlacheckie funkcjonował Zespół Interdyscyplinarny powołany Zarządzeniem Nr 0050.47.2023 Wójta Gminy Łęki Szlacheckie, gdzie w § 1 określono jego 7 osobowy skład. Analiza składu osobowego Zespołu wykazała, że nie spełniono wymogu o którym mowa w art. 9a ust. 3 pkt 6 oraz art. 9a ust. 4 ustawy. Brak powołania do składu przedstawiciela organizacji pozarządowej oraz kuratora sądowego należy uznać za nieprawidłowość w realizacji ww. zapisów. Powyższe jest obligatoryjne i ma na celu prawidłową realizację zadań nałożonych przez ustawodawcę na zespół interdyscyplinarny.

~~Zgodnie z art. 9a ust 8 ustawy „Zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień~~

¹⁰ Dalej: Punkt

¹¹ Na podstawie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw z dnia 9 marca 2023 r. (Dz.U. z 2023r. poz. 535.) dokonano zmiany na Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, o których mowa w ust. 3, 3a lub 5”. Okazane w tym zakresie Porozumienia wykazały, że nie zawarto porozumienia z przedstawicielem organizacji pozarządowej, co stanowi nieprawidłowość w realizacji obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 8 ustawy.

Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego, normowała Uchwała Nr LVI/340/2023 Rady Gminy Łęki Szlacheckie z dnia 24 maja 2023 roku, Uchwała Nr LVII/349/2023 Rady Gminy w Łękach Szlacheckich z dnia 27 czerwca 2023 roku oraz Uchwała Nr LIX/359/2023 Rady Gminy Łęki Szlacheckie z 2 sierpnia 2023 r.

Dokumentem regulującym pracę Zespołu w okresie objętym kontrolą był „Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Łęki Szlacheckie”. Dokonana przez zespół kontrolny ocena zapisów ww. Regulaminu wykazała zapis, który stoi w sprzeczności z art. 9a ust. 10a ustawy. Powyższy zapis ustawowy zostanie spełniony jedynie w przypadku złożenia stosownych upoważnień dla Przewodniczącej Zespołu przez wszystkich członków Zespołu. Przywołany w Regulaminie ww. zapis uznano za uchybienie o treści formalnej, biorąc pod uwagę, że w okresie objętym kontrolą nie nastąpiło powołanie przez Przewodniczącą grupy diagnostyczno-pomocowej. Ponadto, zwrócono uwagę na zapis § 5 ust. 10 Regulaminu, który wskazuje na możliwość udziału w pracy Zespołu osób spoza jego składu, bez prawa do głosowania. Powyższy zapis jest dopuszczalny, jednak nie może być stosowany przy posiedzeniach, podczas których omawiane są sprawy indywidualne, gdyż wiąże się to z ryzykiem dopuszczenia do przetwarzania danych osobowych osób nieuprawnionych.

Zgodnie z brzmieniem art. 9c ust. 7 ustawy, Administrator danych – w tym przypadku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łękach Szlacheckich, stosował niezbędne zabezpieczenia danych osobowych gromadzonych w związku z działalnością zespołu/grup diagnostyczno-pomocowych.

Sposób gromadzenia i przechowywania informacji przez Zespół i grupy diagnostyczno-pomocowe nie budził zastrzeżeń Kontrolujących. Spotkania Zespołu odbywały się z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 9a ust. 7 ustawy. Członkowie Zespołu w okresie objętym kontrolą uczestniczyli w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje zawodowe.

Zgodnie z art. 9a ust. 10a ustawy w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszeniem podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji zadań, o których mowa w art. 9b ust. 8, powołuje się grupę diagnostyczno-pomocową. Jak ustalono przez Zespół Kontrolny, w okresie od powołania Zespołu Interdyscyplinarnego na nowych zasadach¹² do dnia podjęcia czynności kontrolnych nie wpłynęła do Zespołu żadna procedura „Niebieskiej Karty”. Brak jest również procedur „Niebieskiej Karty” kontynuowanych przez nowy Zespół Interdyscyplinarny,

¹² Zarządzenie Nr 0050.47.2023 Wójta Gminy Łęki Szlacheckie

a wszczętych przed nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Powyższe jest równoznaczne z brakiem powołania w okresie objętym kontrolą grup diagnostyczno-pomocowych.

Za uchybienia stwierdzone podczas kontroli w zakresie treści zakresu obowiązków pracowników, Statutu i Regulaminu Organizacyjnego odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka.

Za uchybienie stwierdzone w zakresie treści lokalnego programu przeciwdziałania przemocy obowiązującego w okresie objętym kontrolą odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka, jako kierownik jednostki realizującej zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Za uchybienie w zakresie niewykazania działalności Punktu Konsultacyjnego w sprawozdaniu resortowym z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2023 roku¹³ odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka.

Za uchybienie w zakresie przyjęcia w Regulaminie Zespołu zapisu sprzecznego z art. 9a ust. 10a ustawy odpowiedzialna jest Przewodnicząca Zespołu.

Za nieprawidłowości w zakresie braku powołania do składu Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiciela podmiotu o którym mowa w art. 9a ust. 3 pkt 6 oraz 9a ust. 4 ustawy oraz niedopełnienia obowiązku o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy odpowiedzialny jest Wójt Gminy Łęki Szlacheckie.

Wykonanie zadań w zakresie objętym kontrolą oceniano **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Wobec powyższego, zgodnie z § 19 ust.1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej¹⁴, w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami i nieprawidłowościami zalecam:

1. Na bieżąco aktualizować zapisy dokumentów wewnętrznych (zakresy obowiązków pracowników, Statut Ośrodka, Regulamin Organizacyjny Ośrodka) do obowiązujących przepisów prawa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Dostosować treść Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej do znowelizowanych zapisów ustawy.

¹³ Na podstawie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw z dnia 9 marca 2023 r. (Dz.U. z 2023r. poz. 535.) dokonano zmiany na Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

¹⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 1165

3. Zarejestrować działalność Punktu Konsultacyjnego w Centralnej Aplikacji Statystycznej, tak, aby można było wykazywać dane w sprawozdaniu z realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej¹⁵.
4. Doprecyzować zapisy Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego, tak aby nie stały w sprzeczności z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i jej aktów wykonawczych.
5. Powołać skład Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z zapisem art. 9a ust. 3, 3a i 4 ustawy.
6. Zawierać Porozumienia ze wszystkimi podmiotami o których mowa w art. 9a ust. 8 ustawy.

Natomiast jako dobrą praktykę zalecam opracowanie procedury regulującej zasady umieszczania osób dotkniętych przemocą domową w zabezpieczonych do tego miejscach.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej¹⁶ w związku z art. 7 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹⁷ kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. W przypadku braku zastrzeżeń kierownik podmiotu kontrolowanego powinien powiadomić o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, w terminie 30 dni od ich otrzymania. Informację w tym zakresie należy przekazać do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej
(podpisano elektronicznie)

¹⁵ Na podstawie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw z dnia 9 marca 2023 r. (Dz.U. z 2023r. poz. 535.) dokonano zmiany na Rządowy Program Przeciwdziałania

¹⁶ Dz. U z 2024 r. poz. 1283 ze zm.

¹⁷ Dz.U. z 2024 r. poz. 1673.

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	6462541.21482623.21544390
Nazwa dokumentu	Wystąpienie pokontrolne- Gmina Łęki Szlacheckie 21 marca 2025 r..pdf
Tytuł dokumentu	Wystąpienie pokontrolne- Gmina Łęki Szlacheckie 21 marca 2025 r.
Sygnatura dokumentu	RPS-I.431.19.2024
Data dokumentu	21.03.2025 11:33:15
Skrót dokumentu	E5A991794F078CD80D839CDF4D0169C46B9386D4
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	21.03.2025
Sygnatariusz	Anetta Iwona Chlebicka
Stanowisko	Dyrektor Wydziału
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.126.43.43.
Data wydruku:	03.04.2025 10:33:06
Autor wydruku:	Krawczyńska Dagmara